

2019-04-04
S2017/05940/FS (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Socialstyrelsen

Uppdrag att kartlägga akutmottagningarnas rutiner för planering av fortsatt vård, behandling och uppföljning vid narkotikarelaterad överdos

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra en kartläggning av akutmottagningarnas rutiner för planering av fortsatt vård, behandling och uppföljning vid narkotikarelaterad överdos i enlighet med Socialstyrelsens förslag daterat den 4 december 2018 (S2017/05940/FS).

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 december 2020. Socialstyrelsen får för uppdraget använda 1 100 000 kronor år 2019. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 3 till Kammarkollegiet disposition. Medlen för år 2019 utbetalas av Kammarkollegiet till Socialstyrelsen engångsvis efter rekvisition som ska ske senast den 1 december 2019. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2020. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Regeringen gav 2017 Socialstyrelsen fyra olika deluppdrag avseende insatser för att minska narkotikarelaterad dödlighet (S2017/05940/FS). Ett av deluppdragen avsåg att Socialstyrelsen till regeringen skulle presentera ett upplägg för en kartläggning av rutiner för fortsatt vård, behandling och uppföljning av personer som kommer till akutmottagningar på grund av en

överdos. Socialstyrelsen inkom i december 2018 med ett förslag till utformning av en sådan kartläggning.

Den narkotikarelaterade dödligheten i Sverige är hög. På en akutmottagning är vård av patienter med överdos vanligt förekommande. Bland de som missbrukar eller är beroende av narkotika har mer än dubbelt så många, jämfört med befolkningen i övrigt, någon gång under livet haft en psykiatrisk diagnos. Bland de personer som söker hjälp för missbruk eller beroende bedöms ungefär en tredjedel också ha ångestsjukdom och ännu fler lider av depression. För individer med narkotikamissbruk är siffrorna ännu högre. Beroendesjukdomar är en psykiatrisk diagnos. Omvänt är också missbruk och beroende vanligare bland personer med psykisk ohälsa än i befolkningen i övrigt. Om en person har både en psykiatrisk diagnos och ett missbruk samtidigt är det troligt att problemen förstärker varandra så att de upplevs som svårare än om de förekommit var för sig.

Enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende är det viktigt att samsjuklighet uppmärksammas och att personer med samsjuklighet får hjälp med båda tillstånden samtidigt. För att målgruppen ska få adekvat vård och stöd krävs ett nära samarbete mellan olika verksamheter såsom missbruks- och beroendevård, psykiatri och inte sällan också andra verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För att närmare ta reda på hur hälso- och sjukvården idag arbetar med personer som vårdas för överdos, och hur samarbetet med socialtjänsten ser ut, behövs en kartläggning. Kartläggningen syftar till att:

- Öka kunskapen om hur akutmottagningarna arbetar under vårdtiden på sjukhus och inför utskrivning för att motivera till och planera för fortsatt vård, behandling och uppföljning för de individer som kommit på grund av en narkotikarelaterad överdos.
- Öka kunskapen om hur samverkan med andra berörda aktörer inom landsting och kommun sker.
- Identifiera eventuella brister i vården och vårdkedjan.
- Identifiera goda exempel och utifrån dessa ge förslag på hur berörda aktörer tillsammans kan bli bättre på att motivera den aktuella patientgruppen till vård och behandling.
- Sprida kunskapen till relevanta aktörer.

Det övergripande syftet är att genom kartläggningen bidra till ökade förutsättningar att minska narkotikarelaterad dödlighet och att erbjuda

förbättrad vård- och behandling till personer i missbruk och beroende av narkotika.

Socialstyrelsen har föreslagit att kartläggningen genomförs genom en registerstudie på nationell nivå, genom en intervjustudie och genom en temadag för att sprida goda exempel och återkoppla resultat. Detta omfattas också av uppdraget.

Regeringen beräknar att avsätta ytterligare 1 500 000 kronor år 2020.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Lina Pastorek

Kopia till

Polismyndigheten
Brottsförebyggande rådet
Läkemedelsverket
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/SKA S3
Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/KRIM
Justitiedepartementet/PO
Kammarkollegiet
Folkhälsomyndigheten
Kriminalvården
Åklagarmyndigheten
Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)
Sveriges kommuner och landsting